

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. rugpjūčio 21 d.
(OR. en)

12387/23

AGRI 468
AGRIFIN 98
AGRIORG 95
AGRILEG 161
DELACTION 111

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. rugpjūčio 21 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	C(2023) 5369 final
Dalykas:	2023 m. rugpjūčio 10 d. KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../..., kuriuo dėl 2023 m. nukrypstama nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su parduodamos produkcijos verte, nacionaline strategija ir Sąjungos finansinės paramos daugiamečiams įsipareigojimams vaisių ir daržovių sektoriuje susigrąžinimu

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2023) 5369 final.

Pridedama: C(2023) 5369 final

Briuselis, 2023 08 10
C(2023) 5369 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2023 08 10

kuriuo dėl 2023 m. nukrypstama nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su parduodamos produkcijos verte, nacionaline strategija ir Sąjungos finansinės paramos daugiamečiams išsipareigojimams vaisių ir daržovių sektoriuje susigražinimu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, nustatytos taisyklės dėl vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijų. Tuo reglamentu Komisijai taip pat suteikti įgaliojimai priimti tam tikrus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus.

Remdamasi tokiais įgaliojimais Komisija priėmė, *inter alia*, Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2017/891¹.

Atsižvelgiant į tai, kad 2023 m. pavasarį kelių valstybių narių regionuose įvyko pavojingi nepalankūs meteorologiniai reiškiniai, buvo padaryta itin didelė žala vaisių ir daržovių produkcijai. Ispanijoje dėl sausros Katalonijos regionuose planuojamas bent 50 proc. mažesnis produkcijos kiekis, o Italijos Emilijos-Romanijos regione, produkciją sunaikino potvynis. Sausra kai kuriuose Prancūzijos ir Portugalijos regionuose taip pat padarė didelį poveikį produkcijos kiekiui ir kokybei.

Atsižvelgiant į pavojingus nepalankius 2023 m. pavasario meteorologinius reiškinius, daugeliui pripažintų vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijų ir gamintojų organizacijų asociacijų kyla sunkumų įgyvendinti patvirtintas savo veiklos programas. Kai kurie patvirtinti veiksmai ir priemonės 2023 m. nebus įgyvendinti, todėl dalis veiklos fondų lėšų nebus išleista. Kitos pripažintos gamintojų organizacijos ir gamintojų organizacijų asociacijos iš dalies keičia savo veiklos programas siekdamos įgyvendinti veiksmus ir priemones, pavyzdžiui, krizių valdymo priemones, skirtas pavojingų nepalankių meteorologinių reiškinių poveikiui vaisių ir daržovių sektoriuje šalinti.

Atsižvelgiant į precedento neturintį šių įvykių pobūdį, būtina sušvelninti šiuos sunkumus nukrypstant nuo tam tikrų Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 nuostatų, taikomų vaisių ir daržovių sektoriuje.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1308/2013 įsteigtos Žemės ūkio rinkų ekspertų grupės susitikimuose, visų pirma 2023 m. birželio 19 d. susitikime, vyko konsultacijos, kuriose dalyvavo ekspertai iš visų 27 valstybių narių. Per šį susitikimą Komisija turėjo galimybę pristatyti savo idėjas apie deleguotojo teisės akto taikymo sritį ir būtinus Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 pakeitimus, taip pat apsisiekti nuomonėmis su ekspertais.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Šiuo deleguotuoju teisės aktu nukrypstama nuo Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2017/891, kiek tai susiję su:

- pagrindine gamintojų organizacijų veikla;
- parduodamos produkcijos vertės apskaičiavimo metodu;

¹ 2017 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/891, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 papildomas nuostatomis dėl vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektorių, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 papildomas nuostatomis dėl tuose sektoriuose taikytinų nuobaudų ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011.

- tinkama veiklos programų priemonių ir (arba) veiksmų pusiausvyra;
- pakeitimo procedūra;
- veiklos programų sustabdymu;
- veiklos programų nutraukimu ir
- daugiamečiais įsipareigojimais.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2023 08 10

kuriuo dėl 2023 m. nukrypstama nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su parduodamos produkcijos verte, nacionaline strategija ir Sąjungos finansinės paramos daugiamečiams įsipareigojimams vaisių ir daržovių sektoriuje susigrąžinimu

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007², ypač į jo 37 ir 173 straipsnius,

kadangi:

- (1) dėl pavojingų nepalankių meteorologinių reiškinių, kurie 2023 m. pavasarį vyko kelių valstybių narių regionuose, buvo padaryta labai didelė žala vaisių ir daržovių produkcijai. Ispanijoje dėl sausros Katalonijos regione planuojamas bent 50 proc. mažesnis produkcijos kiekis, o Italijoje, Emilijos-Romanijos regione, produkciją sunaikino potvynis. Sausra kai kuriuose Prancūzijos ir Portugalijos regionuose taip pat padarė didelį poveikį produkcijos kiekiui ir kokybei;
- (2) atsižvelgiant į 2023 m. pavasario pavojingus nepalankius meteorologinius reiškinius, daugeliui pripažintų vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijų ir gamintojų organizacijų asociacijų kyla sunkumų įgyvendinti patvirtintas savo veiklos programas. Kai kurie patvirtinti veiksmai ir priemonės 2023 m. nebus įgyvendinti, todėl dalis veiklos fondų lėšų nebus išleista. Kitos pripažintos gamintojų organizacijos ir gamintojų organizacijų asociacijos iš dalies keičia savo veiklos programas siekdamos įgyvendinti veiksmus ir priemones, pavyzdžiui, krizių valdymo priemones, skirtas pavojingų nepalankių meteorologinių reiškinių poveikiui vaisių ir daržovių sektoriuje šalinti;
- (3) atsižvelgiant į precedento neturintį 2023 m. pavasario pavojingų nepalankių meteorologinių reiškinių pobūdį, būtina sušvelninti šiuos sunkumus, nukrypstant nuo tam tikrų vaisių ir daržovių sektoriuje taikomų Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891³ nuostatų;
- (4) laikinos nukrypti leidžiančios nuostatos turėtų būti taikomos veiklos programoms, kurios toliau yra taikomos pagal Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nustatytas sąlygas, laikantis pereinamojo laikotarpio nuostatų, nustatytų Reglamento (ES) 2021/2117 5

² OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

³ 2017 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/891, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013 papildomas nuostatomis dėl vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektorių, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 papildomas nuostatomis dėl tuose sektoriuose taikytinų nuobaudų ir iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 543/2011 (OL L 138, 2017 5 25, p. 4).

straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos c punkte ir Deleguotojo reglamento (ES) 2022/2528⁴ 1 straipsnio b punkte;

- (5) be to, dėl pavojingų nepalankių meteorologinių reiškinių kai kuriose valstybėse narėse kilo išskirtinių sunkumų planuojant, administruojant ir įgyvendinant pripažintų vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijų ir gamintojų organizacijų asociacijų veiklos programas. Galima tokių aplinkybių pasekmė – vėlavimas įgyvendinti šias veiklos programas, todėl gamintojų organizacijos ir gamintojų organizacijų asociacijos gali nesugebėti laikytis Sąjungos reikalavimų, kurie toms veiklos programoms nustatyti Deleguotajame reglamente (ES) 2017/891. Gamintojų organizacijos taip pat yra pažeidžiamos dėl nepalankių meteorologinių reiškinių sukeltų sutrikimų ir trikdžių, taip pat patiria finansinių sunkumų ir grynąjų pinigų srautų problemų, susijusių su jų užauginamos produkcijos sumažėjimu arba jos sunaikinimu. Tai daro tiesioginį poveikį jų finansiniam stabilumui ir gebėjimui įgyvendinti veiklos programas ne tik 2023 m., bet ir vėlesniais metais, nes 2023 m. parduodamos produkcijos vertė turi įtakos Sąjungos finansinės paramos apskaičiavimui vėlesniais metais. Tai taip pat daro įtaką gamintojų organizacijų gebėjimui diegti priemones ir veiksmus, skirtus nepalankių meteorologinių reiškinių padariniams šalinti. Be to, dėl nepalankių meteorologinių reiškinių sumažėjusi parduodamos produkcijos vertė kenkia vaisių ir daržovių sektoriaus gamintojų organizacijų veiklos programų tęstinumui ir perspektyvumui ateityje;
- (6) siekiant spręsti nepalankių meteorologinių reiškinių pasekmių ir jų poveikio parduodamų produktų vertei problemą, 2023 m. gamintojų organizacijoms turėtų būti netaikomos Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 11 straipsnio 2 dalies nuostatos dėl reikalavimo, kad gamintojų organizacijai arba gamintojų organizacijų asociacijai nepriklausančių gamintojų parduodamos produkcijos ekonominė vertė būtų mažesnė už gamintojų organizacijos arba gamintojų organizacijų asociacijos parduodamos produkcijos vertę;
- (7) parduodamos produkcijos vaisių ir daržovių sektoriuje vertės nuostoliai dėl nepalankių meteorologinių reiškinių paprastai turi reikšmingą poveikį Sąjungos paramos, kurią gamintojų organizacijos gauna vėlesniais metais, sumai, nes ji apskaičiuojama kaip kiekvienos gamintojų organizacijos parduodamos produkcijos vertės procentinė dalis. Jei 2023 m. labai sumažėtų parduodamos produkcijos vertė, gamintojų organizacijos rizikuotų prarasti savo pripažinimą, nes vienas iš tokio pripažinimo kriterijų yra tam tikros minimalios nacionaliniu lygmeniu nustatytos parduodamos produkcijos vertės pasiekimas. Tai keltų pavojų ilgalaikiam gamintojų organizacijų stabilumui. Todėl, jei 2023 m. dėl 2023 m. pavasario nepalankių meteorologinių reiškinių produkto vertė sumažėtų bent 35 proc. ir gamintojų organizacijos už tai nebūtų atsakingos ir to nekontroliuotų, turėtų būti nustatyta, kad 2023 m. parduotos produkcijos vertė sudaro 100 proc. penkių ankstesnių 12 mėnesių ataskaitinių laikotarpių parduodamos produkcijos vertės vidurkio, neįskaitant mažiausių ir didžiausių verčių, skirtų tiems nuostoliams kompensuoti. Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 23 straipsnio 4 dalyje nustatyta ankstesniu laikotarpiu parduotos produkcijos 65 proc. vertės riba yra nepakankama, kad nepalankių meteorologinių reiškinių aplinkybėmis būtų užtikrintas

⁴ 2022 m. spalio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/2528, kuriuo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2017/891 ir panaikinami deleguotieji reglamentai (ES) Nr. 611/2014, (ES) 2015/1366 ir (ES) 2016/1149, taikomi pagalbos schemoms tam tikruose žemės ūkio sektoriuose (OL L 328, 2022 12 22, p. 70).

tokią parduodamos produkcijos vertę praradusių gamintojų organizacijų ekonominis ir finansinis stabilumas;

- (8) valstybėms narėms 2023 m. taip pat turėtų būti netaikomos Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 27 straipsnio 5 dalies nuostatos, susijusios su jų pareiga nacionalinėje strategijoje nustatyti didžiausias procentines veiklos fondo dalis, kurias galima išleisti atskirai priemonei arba veiksmų rūšiai;
- (9) valstybėms narėms pritarus, gamintojų organizacijos arba gamintojų organizacijų asociacijos gali keisti savo veiklos programas vėlesniems metams arba net įgyvendinimo metais, kaip nustatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 34 straipsnio 1 dalyje ir 34 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje. Siekiant spręsti nepalankių meteorologinių reiškinių padarinių problemą, 2023 m. joms taip pat turėtų būti suteikta galimybė laikinai netaikyti šių nuostatų;
- (10) siekiant dėl nepalankių meteorologinių reiškinių koreguoti patvirtintų veiklos programų planavimą, administravimą ir įgyvendinimą, valstybės narės, nukrypdamos nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 34 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punkto, turėtų turėti galimybę leisti gamintojų organizacijoms 2023 m. visiškai arba iš dalies sustabdyti savo veiklos programas;
- (11) pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 36 straipsnio 2 dalies a punktą, jei gamintojų organizacija ar gamintojų organizacijų asociacija nutraukia savo veiklos programos įgyvendinimą nesulaukusi suplanuotos jos trukmės pabaigos, tai organizacijai ar asociacijai nebeturi būti mokamos jokios išmokos už veiksmus, įgyvendintus po tos veiklos programos įgyvendinimo nutraukimo dienos. Siekiant užtikrinti gamintojų organizacijų finansinį stabilumą, pagalba, gauta už reikalavimus atitinkančius veiksmus, kurie atlikti iki veiklos programos įgyvendinimo nutraukimo, neturėtų būti susigrąžinama, jei gamintojų organizacija arba gamintojų organizacijų asociacija valstybės narės kompetentingai institucijai įrodo, kad tos veiklos programos įgyvendinimas 2023 m. buvo nutrauktas dėl nuo gamintojų organizacijos nepriklausančių su nepalankiais meteorologiniais reiškiniais susijusių priežasčių, už kurias gamintojų organizacija nėra atsakinga;
- (12) siekiant užtikrinti gamintojų organizacijų finansinį stabilumą, Sąjungos finansinė parama, gauta daugiamečiams išsipareigojimams, pavyzdžiui, aplinkosaugos veiksmams, vaisių ir daržovių sektoriuje vykdyti, neturėtų būti susigrąžinama ir grąžinama į Europos žemės ūkio garantijų fondą (EŽŪGF), kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 36 straipsnio 3 dalyje, jei su šiais išsipareigojimais susiję ilgalaikiai tikslai negalėjo būti pasiekti dėl to, kad tie veiksmai 2023 m. buvo nutraukti dėl priežasčių, kurios susijusios su 2023 m. pavasario nepalankiais meteorologiniais reiškiniais;
- (13) atsižvelgiant į būtinybę imtis neatidėliotinų veiksmų, šis reglamentas turėtų įsigalioti jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 laikinai nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 11 straipsnio 2 dalies, 2023 m. apribojimas, pagal kurį gamintojų organizacija gali parduoti gamintojų

organizacijai ar gamintojų organizacijų asociacijai nepriklausančių gamintojų produktus tik jei tos veiklos ekonominė vertė yra mažesnė už parduodamos produkcijos vertę, netaikomas gamintojų organizacijoms, kurios nukentėjo nuo 2023 m. pavasario nepalankių meteorologinių reiškinių.

2. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 23 straipsnio 4 dalies, jei dėl 2023 m. pavasario nepalankių meteorologinių reiškinių, už kuriuos neatsako ir kurių nekontroliuoja gamintojų organizacija, produkto vertė sumažėjo bent 35 proc., laikoma, kad 2023 m. parduodamos to produkto produkcijos vertė sudaro 100 proc. penkių ankstesnių 12 mėnesių ataskaitinių laikotarpių parduodamos produkcijos vertės vidurkio, neįskaitant mažiausios ir didžiausios vertės.
3. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 27 straipsnio 5 dalies, 2023 m. pareiga valstybėms narėms nacionalinėje strategijoje nustatyti didžiausias veiklos fondo procentines dalis, kurias galima skirti bet kuriai atskirai priemonei arba veiksmų rūšiai, netaikoma gamintojų organizacijoms ar gamintojų organizacijų asociacijoms, kurios nukentėjo nuo 2023 m. pavasario nepalankių meteorologinių reiškinių.
4. Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 34 straipsnio 1 dalyje ir 34 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje valstybėms narėms ir gamintojų organizacijoms nustatytos pareigos, susijusios su veiklos programų pakeitimais, 2023 m. netaikomi gamintojų organizacijoms arba gamintojų organizacijų asociacijoms, kurios nukentėjo nuo 2023 m. pavasario nepalankių meteorologinių reiškinių.
5. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 34 straipsnio 2 dalies antros pastraipos a punkto, 2023 m. valstybės narės gali leisti gamintojų organizacijoms, kurios nukentėjo nuo 2023 m. pavasario nepalankių meteorologinių reiškinių, visiškai arba iš dalies sustabdyti savo 2023 m. veiklos programas.
6. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 36 straipsnio 2 dalies a punkto, 2023 m. pagalba, gauta už reikalavimus atitinkančius veiksmus, atliktus iki veiklos programos nutraukimo, nesusigražinama, jei veiklos programa buvo nutraukta dėl nepalankių 2023 m. pavasario meteorologinių sąlygų, kurių atitinkama gamintojų organizacija nekontroliavo ir už kurias nebuvo atsakinga.
7. Nukrypstant nuo Deleguotojo reglamento (ES) 2017/891 36 straipsnio 3 dalies, Sąjungos finansinė parama daugiamečiams įsipareigojimams, pavyzdžiui, aplinkosaugos veiksmams, nesusigražinama ir negražinama EŽŪGF, jei jų ilgalaikių tikslų ir numatomos naudos negalima pasiekti 2023 m., nes 2023 m. tų įsipareigojimų vykdymas buvo sutrikdytas dėl nepalankių 2023 m. pavasario meteorologinių reiškinių.
8. Gamintojų organizacija atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai įrodo, kad ankstesnėse dalyse numatytos sąlygos yra įvykdytos.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 08 10

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN